

Šolski vrt — po mojem nemerodajnem mnénji, naj bode urejen tako, da se nahajajo v njem

1. lehice za sejalnico;
2. lehice za pikiranje;
3. lehe za oplemeničena drevesa;
4. za otroke poizkuševalne lehe;
5. lehe za sočivje;
6. lehe za sejanje gozdnih sadik;
7. male lehice za cvetice;
8. prostor za ulnjak.

Za sejalnico zadostujejo 3 lehice, jedna je obsejana a dve počivati in se rabiti tedaj za zelenjarstvo.

Za pikiranje zadostujejo 4 lehe, dve ste zasejeni, a dve počivati in se rabiti za zelenjarstvo.

Za drevesnico določenih mora biti pri 5letni vzgoji 7 leh. Tekom let je 5 leh zasajenih, a 2 lehi zopet počivati — in se rabiti za zelenjarstvo.

Za sočivje uporabijo se popred omenjene počivalne lehe; ako pa je vrt velik, se lahko nekaj leh tudi za to določi.

Za otročjo poizkuševalno drevesnico se lahko uporabijo lehe ob plotu.

(Konec prih.)

Pogovor o vremenu.

(Dalje.)

Kmet: Ali zadenejo ti učeni proroki kaj?

Učitelj: Kaj pa da, kolikor se je do sedaj dognalo, zadenejo v sto dnevih 85 krat, včasih več, včasih manj. Več pa dandanes ni mogoče doseči; in razumni ljudje so s tem zadovoljni.

Kmet: Sicer je pa veliko umnih kmetovalcev, ki gledé prihodnjega vremena tudi resnico pogodijo.

Učitelj: To je res, ali takih je v resnici le malo; morajo biti to le stari izkušeni možjé, ki marljivo opazujejo veter, oblake in druge prikazni.

Kmet: Kako pa je to, da ti le telegrami o vremenu ne stanejo več, kakor pri priliki 20 kr. na mesec, vsaj so sicer telegrami dosta draži.

Učitelj: Vidite, z Dunaja vam telegrafujejo sleherni dan ob dveh popoldne le nekaj črk. S pomočjo posebnega razjasnila („ključa“), ki ga vam z Dunaja pošljejo, pa vi koj veste, kaj črke pomenijo. Teh črk je deset, katere vi po dratu izveste; prve črke vam kažejo, kje v Evropi je visoko barometrovo stanje (in kako visoko), kje je torej lepo vreme, in kje je nizko barometrovo stanje (in kako nizko), torej kje je dež. Iz tega učeni vremenoslovci posnamejo kolikor toliko dobro, kakšno vreme bode pri nas nastalo. Če vedó, n. pr., na Laškem je dež, potem preudarijo, če utegne ta dež se tudi k nam pomakniti, ali ne. — Za neizkušene vremenoslovce pa poročajo po telegrafu še drugih pet črk, ki pomenijo napoved bodočega vremena. Te slednje črke prorokujejo prihodnji veter, pooblačenje, padavino (dež, sneg) in toplino.

Kmet: Ali si kdo naroči te brzoglavne vremenske napovedi?

Učitelj: Po Slovenskem mi ni znano veliko o tem; v mestu K. ob Savi so imeli take napovedi. Došle te novice so potem na črni tabli tudi občinstvu naznanjali. Graščak B. v M. jih je tudi imel. Neki Graški nemški list, ki sicer ni priporočila vreden, ima redno dan za dnevom v zadnjem predalu tudi poročilo o vremenu. V Gradci, ko

užé zjutraj beró časnik, jim je taka novica in prorokovanje prav po volji, da vedó, kakšno vreme bode čez dan (vsaj do 12. ure utegne nekaj veljave imeti); a kadar nam takov list v roke pride, je užé minolo tisto vreme, katero je v listu baš napovedano.

Kmet: V velikih mestih imajo v marsičem prednost, pa tudi gledé vremena.

Učitelj: Pa še kakšno prednost! V Gradci — ne vem, če ste bili užé tam ali ne — imajo na tako zvanem „glasi“ kaj lepo sprehajališče. Sredi tega sprehajališča vam je kaj čedno postavljen stolpič; videti je, kakor bi bil kak spominek slavnega moža. A to ni tako. Na tem stolpu vam je postavljenih obilo najboljših vremenskih orodij: več barometrov, termometrov in družega, kar določuje in kaže na vreme, na podnebje, na lego Graškega mesta itd. Pri tem stolpu je poleg tega tabla, kamor se obešajo dan za dnevom vremenske karte, t. j. telegrafjska poročila o stanji vremena po Evropi. Poleg tega vam v Gradci še v Gospodski ulici naznanjajo vremenske napovedi.

Kmet: Ali se kdo za to briga?

Učitelj: Pa še kako! Z menoj vred, ko sem bil lani dalje časa v Gradci, prihajalo je vse polno ljudi neprenehoma opazovat vremenske priprave in naznanila na vremenskem stolpu. Prihajala pa ni samo gospoda, marveč kar od kraja ljudstvo. Posebno so se zjutraj delavci zanimali, kakšno vreme bode čez dan.

Kmet: Glejte no, to se mi pa dopada.

Učitelj: Zagreb ima tudi sličen vremenski stolp; ondi ima vremenska opazovanja na skrbi prof. Ž. (rodom Slovenec). Po naših slovenskih mestih pa nimamo še kaj takega. Ljubljana bi v sredi svojega lepega sprehajališča, sredi svoje „Zvezde“ pač lahko napravila sličen vremenski stolp, kakoršen je v Gradci ali Zagrebu. Ljubljana itak menda ni v telegrafjski zvezi z Dunajem gledé vremena. Potem bi se morebiti vsaj oba slovenska dnevnikarja „Slovenski Narod“ in „Slovenec“ naročila telegrafjske vremenske napovedi. Ž njimi bi ustregla svojim čitateljem, posebno Ljubljanskim in tistim, ki zgodaj zjutraj liste v roko dobé; kajti napovedano vreme ima skoro 24 ur veljavo.

Kmet: Slovenci se za to zadevo do zdaj še premalo brigajo, kaj ne? A zdaj bodo menda tudi v Ljubljani postavili vremenski stolpček.

Učitelj: Kar je prišlo do zdaj med svet o vremenu in podnebju po Kranjskem, zlasti o vremenu Ljubljanskem, to se je bilo zahvaliti edino le učenemu † g. K. Deschmanu v Ljubljani, ki je užé veliko let ondi vremenska opazovanja vodil. Z vremenskim opazovanjem se je pač skozi več let bavil tudi neki Novomeški profesor in frančiškan (zdaj je v pokoji). V slednjem času se je pa z vso temeljitostjo in gorečnostjo tega predmeta lotil g. Ferd. Seidl (zdaj profesor na realki v Gorici). (Dalje prih.)

D o p i s i.

Z Dunaja. Iz krepkega govora državnega poslanca profesorja Sukljeja v državnem zboru dné 26. marca 1889. l. Gospod profesor konečno govori: »Dovolite mi, da se ob kratkem bavim še z nekim govorom od te (desne) strani, kateri me je napolnil z začudenjem.

Priznati moram, da mi je nekaj naredil razumljivo, kar prej nesem razumel, kako da človeška nedovoljnost more iz nič nekaj napraviti. Mislim govor poslanca kmetiskih občin Rovdniskih.

Pazno sem pregledal govor in ga analizoval, kaj najdete v njem? Niti sledú globokejših izvirnih mislij, ne gledé temeljitega, stvarnega poučavanja in razpravljanja o šolskih vprašanjih, pa tudi ne odsedline zadostnih praktičnih izkušenj; kajti, kar je zanimivega opazil na sprehodih ob počitnicah na bodočih kmetih in kmeticah, vender ne more veljati za izkušnje. Ves govor ni bil družega, kakor »tönendes Erz und klingende Schellen ein wahres Kökenmööding«, same prazne fraze, pa vender je govorniška umetnost tega odličnega govornika dobila nenavaden uspeh pri opo-